

Saima Uusma
MTÜ Nepste
saima.uusma@gmail.com

Teie 16.03.2026

Meie 26.03.2026 nr 13-3/567-4

Vastus pöördumisele

Täname Teid ka 15.03.26 kirjaga esitatud täiendavate seisukohtade eest. Mõistame Nepste küla kogukonna muret ning kinnitame, et planeerimisprotsessi eesmärk on leida lahendus, mis arvestab nii tehniliste vajaduste kui ka looduskeskkonna- ja sotsiaalsete mõjudega.

Koostatava riigi eriplaneeringu põhieesmärk on leida eri valdkondi arvesse võttes kõige väiksemate mõjudega asukoht kõrgepinge elektriühendusele, millel on riiklik strateegiline tähtsus taastuvenergia kasutuselevõtuks ning elektrivarustuskindluse parandamiseks. Tegemist on objektiga, mis läbib mitut omavalitsust ning puudutab erinevaid looduskeskkonna- ja maakasutuspiiranguid, mistõttu eeldab sellise taristu kavandamine terviklikku ruumilist planeerimist riigi tasandil. Oluline on teada, et riigi eriplaneeringu protsess on vajalik just õhuliini asukoha kavandamiseks. Maakaabli ja merekaabli asukoha valimiseks ei ole vaja riigi eriplaneeringut koostada.

Nepste piirkonna osas on tegemist keskkonnatingimustelt tundliku ja keerulise alaga, kuna esineb mitmeid looduskaitsealusi ja maakasutuslikke piiranguid. Nende piirangute tõttu on trassikoridore valik oluliselt kitsendatud. Seniste analüüside põhjal on ilmnunud, et piirkonnas kehtivad looduskeskkonna- ja maakasutuspiirangud ei võimalda kujundada sisuliselt erinevaid alternatiivseid trassikoridore. Loomulikult on kogu loodus väärtuslik ja vajab hoidmist, kuid arvestades mh ka piirkonna inimeste vajadusi, peavad kuhugi mahtuma ka inimasustuse jaoks vajalikud objektid (elumajad, teed liikumiseks, elektriühendused jne). Piirkonna ulatuslike looduskaitsealuste piirangutega on kõige väärtuslikumad loodusalad kaitstud. Seega on loogiline, et erinevaid mõjusid looduskeskkonnale endiselt hoolikalt kaaludes valitakse asukoht vähem tundlikele või inimasustusest juba varasemalt mõjutatud aladele (nt põllumassiivid, majandusmetsad jne). Samuti arvestame sotsiaalsete ning kultuuriliste mõjudega, püüdes leida kõige optimaalsemat asukohta, et minimeerida mõjusid kohalikele elanikele.

Mõistame Teie soovi eelistada õhuliinile maakaablit. Kuigi maakaabel ei põhjusta visuaalset mõju, kaasnevad kaevetöödega ehitusaegsed mõjud nii pinnasele kui ka ümbruskonnale, samuti tehnilised ja töökindlusega seotud eripärad. 330 kV õhuliin on võrreldes maakaabliga töökindlam, lihtsamini hooldatav ja parandatav ning ka oluliselt soodsam rajada ja käigus hoida. Sama ülekandevõimsuse tagamiseks oleks maakaabli puhul vaja märksa mahukamaid ehitustöid, lisaseadmeid ning suuremaid investeeringuid, mistõttu kujuneks selle maksumus õhuliinist kordades kõrgemaks. Samuti on maakaabli eeldatav eluiga lühem ning selle rikete kõrvaldamine

keerukam ja ajamahukam. Eestis on olemas vajalik kogemus ja võimekus just kõrgepinge õhuliinide hooldamiseks, kuid kõrgepinge maakaablite hooldamise võimekus ja pädevus puudulik. See tähendab, et kõrgepinge maakaabli rikete tuvastamine ja kõrvaldamine on Eestis palju keerulisem kui õhuliini puhul ja tähendaks oluliselt pikemaid katkestusi, mis mõjutavad oluliselt ka elektri hinda tarbijatele. Seetõttu on õhuliin tehniliselt ja majanduslikult põhjendatum lahendus.

Viitate oma kirjas, et kuna planeeringulahenduse kujunemisel on kaalutud merekaablit Pärnu suunal, ei saa maakaabli kavandamine olla liiga kallis. Selgitame, et planeeringulahenduses on oluline kaardistada kõik võimalikud alternatiivid, mistõttu visandati algul üks võimalik lahendus ka Pärnu suunal. Samuti on elektriühenduse maksumus vaid üks kriteerium paljudest. Kuna riigi eriplaneeringut on elektriühenduse rajamiseks vaja vaid õhuliinile, käsitletakse planeeringus eelkõige just õhuliini ning maakaabel on lahenduseks kohtades, kus see on hädavajalik ning otstarbekas arvestades tehnilisi piiranguid ja mõjusid ümbritsevale. Lisaks arvestades, et õhuliinil on eelpool mainitud eelised.

Jagame samuti Teie seisukohta, et looduse taastamine on Euroopas oluliseks suunaks ja lisaks eelnevatele selgitustele kinnitame, et looduskeskkonna mõjusid on käesolevas protsessis põhjalikult analüüsitud ja olulise mõju ilmnemisel vajalikud leevendusmeetmed välja töötatud. Kaasatud on Eesti pädevaimad valdkonna eksperdid (nt Tartu Ülikooli Eesti mereinstituut, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Ornitoloogiaühing jne). Mõjude hindamine on riigi eriplaneeringu lahutamatu osa ning kinnitame, et mõju hindamise tulemustega on planeeringulahenduses arvestatud.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ivari Rannama

Maa- ja ruumipoliitika osakonna juhataja

Lisad:

Anne Martin

+372 5802 3933 anne.martin@mkm.ee